

© Піжук Т. Г., Височан В. З.

УДК 378.147+371.018.554+614.253.4

Піжук Т. Г., Височан В. З.

**ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ У
ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ
(ЗА МАТЕРІАЛАМИ ПРОВЕДЕНОГО МАЙСТЕР-КЛАСУ)
ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет»
(м. Івано-Франківськ)**

tan4ik71@ukr.net

У медичній сфері головним завданням навчального процесу вважається розвиток клінічного мислення у майбутніх лікарів, тобто опанування методів аналізу та синтезу, узагальнення інформації, вміння чітко сформулювати проблему, проаналізувати шляхи її вирішення, знайти оптимальний результат і довести його правильність. Самостійна робота студентів (СРС) відіграє важливу роль у навчальному процесі, особливо після змін у навчальних планах, згідно яких, СРС стає основним засобом освітнього процесу, його основою. Ефективність самостійної роботи залежить від її організації, змісту, взаємозв'язку та характеру завдань [3].

Упродовж вивчення курсу «Іноземна мова за професійним спрямуванням» значна кількість навчального матеріалу відводиться на самостійне опрацювання, тому з метою оптимізації процесу організації СРС на кафедрі мовознавства ІФНМУ було проведено майстер-клас для фахівців у режимі демонстрованої педагогічної технології. Мета майстер-класу полягала в тому, щоб познайомити слухачів з новими методиками і авторськими напрацюваннями щодо ефективної організації СРС, впроваджувати ці інноваційні технології у навчальний процес та сприяти розширенню освітньої бази як фахівців, так і студентів-медиків.

У ході проведення майстер-класу аналізувалися сукупні складові організації СРС, а саме чотири блоки цього процесу: *мотиваційний, технологічний, організаційний, контрольний* [5]. Найвагомим мотивуючим фактором вважається підготовка студентів до подальшої ефективної професійної діяльності. В основі технологічного блоку лежить завдання навчити студентів вміло користуватися літературою, особливо додатковими джерелами (глосаріями, енциклопедіями, словниками, базами даних), що забезпечує можливість зіставлення матеріалу, узагальнення, порівняння, аналізу, класифікації, а також різними ІКТ. Застосування сучасних інформаційних технологій у процесі організації самостійної роботи має низку переваг:

- навчальний матеріал подано на сучасному рівні;
- можливість вибору студентом індивідуального режиму роботи;
- використання можливостей переносу навчального матеріалу на електронні носії;

- варіативність завдань з особистісно-зорієнтованим урахуванням можливостей та здібностей студентів;

- підвищення професійної мотивації студентів;
- можливість об'єктивного електронного контролю за станом засвоєння студентом необхідного навчального матеріалу.

Це не просто засоби навчання, а – якісно нові технології в підготовці конкурентоспроможних фахівців, в переході від початкового до вищого рівнів самостійності [2].

У процесі організації самостійної роботи студентів-медиків реалізуються різноманітні методологічні підходи: диференційний, що дозволяє розширити доступність навчання, впровадження інноваційних технологій, використання додаткових освітніх ресурсів, що сприяє ефективності самостійної роботи студентів. Системний підхід характеризується активним використанням інформаційних технологій як ефективних методів, що забезпечують структурно-функціональний зв'язок навчального матеріалу. Метод циклового навчання («метод занурення») дозволяє інтенсифікувати вивчення матеріалу, так як скорочення інтервалу між заняттями сприяє досягненню високого рівня опанування іноземною мовою [2].

Контроль за результатами СРС – це невід'ємна складова частина навчального процесу, що має на меті забезпечити зворотній зв'язок «студент-викладач» і виявити на основі цього правильність її організації, можливості і здібності студентів, причини труднощів та помилок, які можуть виникати в процесі виконання завдань СРС. Мета контролю СРС – допомогти студентам методично правильно, з мінімальними затратами часу самостійно засвоювати теоретичний матеріал, а також здобувати навички виконання певного рівня завдань з іноземної мови за професійним спрямуванням. На основі даних проведеного контролю засвоєних знань, набутих умінь студентів, викладач здійснює також корекцію і своєї власної діяльності [1].

Основна увага під час майстер-класу приділялась урізноманітненню завдань, які б сприяли ефективному опануванню іноземної мови за професійним спрямуванням. Використання піраміди Блума дозволило продемонструвати два рівні складності завдань відповідно до мовленнєвих навичок: ті, котрі вимагають початкового рівня мовної компетенції

(lower order thinking skills – LOTS), й такі, що зорієнтовані на високий рівень володіння фаховим словниковим запасом (higher order thinking skills – HOTS) [4]. Типи завдань для СРС було відповідно структуровано і подано з переліком Інтернет-ресурсів для їх ефективного виконання. Так, авторами запропоновано до завдань, що вимагають початкового рівня компетенції віднести:

- укладання глосарію (термін+пояснення+синонім+антонім);
- укладання тез;
- укладання повідомлення (з тезами та глосарієм).

До завдань, виконання котрих вимагає достатнього та високого рівня володіння іноземною мовою, можна віднести:

- укладання тестових завдань (multiple choice questions; quizzes; flash-cards; yes-no questions);
- реферування енциклопедичної статті чи статті з наукового журналу (з розгорнутим планом та глосарієм);
- створення презентації з урахуванням стилістичних, лексичних, граматичних та технічних вимог;
- проектна робота (з презентацією, повідомленням, виготовленням унаочнення);

- створення електронного навчально-методичного посібника-довідника, як носія навчально-наукового змісту навчальної дисципліни, який відповідає вимогам професійної підготовки майбутніх фахівців [5].

Кожен тип завдань супроводжувався роздатковим демонстраційним матеріалом, з відповідними критеріями його оцінювання.

У процесі роботи майстер-класу та під час підведення підсумків по його завершенню, учасниками неодноразово висловлювалася думка, що основна мета СРС полягає в тому, щоб навчити студента самостійно опановувати та оперувати спеціальною термінологією, аргументовано висловлювати власну думку, аналізувати факти, опонувати та вміти вести дискусію. Досягнення поставленої мети стане можливим завдяки сукупності методів засвоєння знань і способів діяльності на основі взаємодії викладача, студента та використаних джерел літератури і засобів ІКТ, спрямованих на досягнення результату навчального процесу. Найефективнішим способом викладання вважається той, який дає змогу навчити студента як думати, а не що саме думати. Необхідно перевести студента з пасивного споживача інформації на активного творця своїх знань та вмінь.

Література

1. Вітвицька С.С. Основи з педагогіки вищої школи. Підручник за модульно-рейтинговою системою навчання. – 2-ге вид. / С.С. Вітвицька. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 384 с.
2. Драч І.І. Самостійна робота студентів вищих навчальних закладів як важливий елемент сучасної підготовки фахівців / І.І. Драч // Нові технології навчання: наук.-метод. зб. – К.: Наук.-метод. центр вищої освіти, 2004. – Вип. 37. – С. 86-90.
3. Солдатенко М. Самостійна пізнавальна діяльність у контексті Болонського процесу / М. Солдатенко // Рідна школа. – 2005. – № 1. – С. 49-51.
4. Applying Bloom's Taxonomy in the Classroom [Electronic Resource]. – Mode of access : URL : <http://oupeltglobalblog.com/2010/09/27/applying-blooms-taxonomy-in-the-classroom/> [Електронний ресурс]
5. [http://www.curee.co.uk/files/publication/\[sitetimestamp\]/_Whatisindependentlearningandwhatarethebenefits.pdf](http://www.curee.co.uk/files/publication/[sitetimestamp]/_Whatisindependentlearningandwhatarethebenefits.pdf) [Електронний ресурс].

УДК 378.147+371.018.554+614.253.4

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ПРОВЕДЕНОГО МАЙСТЕР-КЛАСУ)

Піжук Т. Г., Височан В. З.

Резюме. У статті описано методики і авторські напрацювання щодо ефективної організації самостійної роботи студентів-медиків, сукупність методів засвоєння знань і способів діяльності на основі взаємодії викладача, студента та використаних джерел літератури і засобів ІКТ, спрямованих на досягнення результату навчального процесу, представлені під час проведеного майстер-класу для фахівців кафедри мовознавства ІФНМУ у режимі демонстрованої педагогічної технології.

Ключові слова: самостійна робота студентів, інформаційні технології, мовленнєві навички, завдання СРС.

УДК 378.147+371.018.554+614.253.4

ОРГАНИЗАЦИЯ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ СТУДЕНТОВ-МЕДИКОВ В ПРОЦЕССЕ ПРЕПОДАВАНИЯ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА ДЛЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ОБЩЕНИЯ (ПО МАТЕРИАЛАМ ПРОВЕДЕННОГО МАСТЕР-КЛАССА)

Пижук Т. Г., Височан В. З.

Резюме. В статье описана методика и авторские наработки по организации эффективной самостоятельной работы студентов-медиков, методы улучшения усвоения знаний и способов деятельности при взаимодействии преподавателя и студентов, а также использование источников литературы и средств ИКТ, нацеленных на достижение результатов учебного процесса, которые были представлены во время проведения мастер-класса для специалистов кафедры языкознания ИФНМУ в режиме демонстрационной педагогической технологии.

Ключевые слова: самостоятельная работа студентов, информационные технологии, речевые навыки, задания СРС.

UDC 378.147+371.018.554+614.253.4

MANAGING MEDICAL STUDENTS' INDIVIDUAL WORK WHILE TEACHING THE COURSE OF FOREIGN LANGUAGE FOR SPECIFIC PURPOSES (FOLLOWING THE PERFORMED WORK-SHOP)

Pizhuk T., Vysochan V.

Abstract. The article deals with the students' individual work (SIW) management and effectiveness, because it plays an important role in the educating process, especially after the changes in the curriculum under which SIW is considered to be its basis. The effectiveness of SIW depends on its reasons, contents, types and relevance of tasks to be performed. These issues were in the focus of work shop which took place at the Linguistics Department of IFNMU.

While doing the course «Medical English», the students must cope with the significant amount of educational material on their own. To make this process smoother and more effective, there was arranged a work shop for the tutors and lecturers which was focused on presenters' practices and experiences, as well as new techniques, used for making educating process effective.

During the work shop, there were analyzed four basic constituents of SIW: motivation, technical means, process management and results evaluation. Most significant motivating factor is considered to be medical students' future career prospects. The technical means involvement includes use of ICT and various reference sources (glossaries, encyclopedias, dictionaries and numerous databases), which enable the students to material comparison, synthesis, analysis and classifying. Process of SIW management is provided by various methods: differential, systemic, dipping method of immersion and problem solving. They allow to intensify the study material, as well as to reduce the interval between classes that contribute to the high level of foreign language mastering. The purpose of results evaluation is to help students to manage their time and efforts in acquiring skills to perform certain tasks on «Medical English» and to achieve the highest possible results in the subject. Based on the conducted monitoring of students' acquired skills, teachers also correct their own activities, tasks relevancy and their complexity.

Furthermore, the main attention was drawn to the variety of tasks to facilitate effective learning of English for specific purposes. Bloom's taxonomy allowed the presenters to show two levels of tasks complexity according to the language skills level: lower order thinking skills – LOTS, and the ones that are oriented to a high level of professional vocabulary mastering, higher order thinking skills – HOTS. The tasks were structured and presented with a list of references on literature and the Internet resources for their effective performing.

So, to the LOTS may belong the following:

- composing professional vocabulary (term explanation+antonym+synonym);
- making abstracts;
- presenting a short piece of information (with the abstract and professional vocabulary to follow).

The HOTS tasks may include:

- making tests (multiple choice questions; quizzes; flash-cards; yes-no questions);
- abstracting encyclopedic or scientific articles (with the abstract and professional vocabulary to follow);
- making presentation according to appropriate stylistic, lexical, grammatical and technical requirements;
- project work (ICT presentation, report and illustratives);
- designing electronic guidebook that meets the requirements of health care professionals.

Each task type was accompanied with appropriate handouts and the relevant criteria of tasks evaluation.

To sum it up, achieving of the set goals will be possible due to the interaction of teacher and students, reasonable use of literature sources and ICT.

Keywords: students' individual work, ICT, language skills, tasks for SIW.

Стаття надійшла 01.12.2016 року